

A
SZÓTOLVAJ

versek

SZEGED
2003

A kötet megjelenését támogatták:

*Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma
Magyar Könyv Alapítvány*

NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG;
MINISZTERIUMA

Nemzeti Kulturális Alapprogram

© Csiki László, 2003

„Műanyag vagyok, gyertya ég a szívemen.”

Ezt a négy és fél éves Bárkay Gergely mondta.
Neki és Borinak ajánlom a könyvet. Unokáim
ők, de nálam fontosabbak.

VENDÉGDAL

*

*a hátán kurta deszka-szárnyak
kezében könnyű pálca
jön a favágók angyala
hogy ígétét beváltsa
meleg lesz a téli hajnal
hűvös lesz a nyári árnyék
csak vágják ki a lombos ágat
tüzeljék fel a teljes erdőt*

*

*úgy lenne szép ha el sem lenne mondható
egészen kitöltené a szót a való
és örökegy lenne benne egymaga
holnap a tegnap és az a ma*

*

*beérik bennem minden
egy hét se kell
és méne tekel ufárszi
ufarel
nem tudom mit jelent
utolsónak ez a szó
ez a vetés lehet
a valódi való
honnán merült fel
ismeretlenül?
egy asszír él bennem
talán legbelül*

*

*sokan nézik siratják arcukat tükörben
én nem én már ismerem
csak nem tudom számonkérni
apámon istenen*

*

*időnk magunkra sincs már
nem szólok csak ha szóltál
nem szólsz mert nincs idő elég
belül folyik el az is mint a vér*

*

*életbevágó levelet
írtam hat napon át
a hetedikén elfeledtem
címezettje nevét
megpihentem*

*

*vér íze a számban
táncosnő pörög
a nyelvemen*

*

*nem viselt testén mást
egyetlen sebet
nem ismerte a szíve helyét sem
és tévedett
egy vetéstől ilyen gyönyörű
tudatlanul
él de bánja de élvezi de nem
újat tanul
ugyanattól a revolvertől
szabadon vetkezik készül
rám se várva
gyönyörre nekem másnak másra
mint halálra
és csak meztelen és csak áll ott
csupa asszony
nem hisz de remél engem is
szívszakasztón*

*

*úgy kívántam ránézni se mertem
belevesztem volna és üvöltök
a széket a folyosót a lámpát
éppúgy kívánta már a szemem
ez a kék nemiszerv
egy székkal fogok szeretkezni végül
a padlószőnyeg vonz a kosz
a levegő teste
és magamat ölelem
lehet hogy odakint
az égből fullikulin cseperészik
és az a négy felhő az ő talpnyoma
a lányiskola fölött
ott jár és változik
fejjel lefelé
tótágast a mindenségben
arcomnál az arca
lépésenként kitarja ölét
közönyös istenének*

*

(Sebő-dallamra)

*amikor még emberül
kiváncsoltam egyedül
kínálkoztam feledül
mint ki éppen menekül
mint ki éppen nincstelen
túl van magán istenen
végen innen idegen –
gyertya ég a szívemen
tégy velem szíved szerint
csak tégy magamé megint
amikor még emberül
kiváncsoltam egyedül*

*

*eltűntek egy kicsit
egy kis kicsit
mert kicsit éltek
csipp-csirip
egyik a síríg
másik a tengerig
de sokáig nincsenek
ég veled
milyen lehet
a nem-lehet?
csipp-csirip*

*

*nem fagytam meg ezen az ünnepen
ettem is ittam is éltem is
szerettem valaki félig-enyémet
ismeretlent talán a jobbik felemet
ő nem tudta még
társaimat sem a fagy vitte el
csak nem volt kit szeretniük
kire melegüket árasztaniuk
kicsi kis takaréktűzhelyek!
ők a magányban teljesek
nem tudják
hogyan jobbik felem velem didereg*

*

*ha éhes vagyok kinő a fogam
ha csend van kiabálok
a parkban épp csecsemő fogan
leomlik a várfok
üveglapot cipelek át a városon
van a bányán egy ablak
van egy rézszobor a várfokon
itt hagyták magnak
éhes vagyok kinő a fogam
van a bányán egy ablak
a parkban épp csecsemő fogan
itt hagyták magnak*

*

*ez a fohász volt az ezredik
füst száll a fémkohóból
a vaskenyeret megszegik
sárban elfolyik az óbor
festett lángok a falakon
a kemencében gleccserek
az udvar sívó balaton
az égen ragyogó egyszeregy
a földön ősz ember hever
melós vagy talán kapitány
egy szíve volt odavan
lúktet a helyén két hiány*

*

*magyarítják a magyart
szerbítik a szerbet
oroszul az orosz
a svéd kisvédül
munkásabb a munkás
a paraszt munkásabb
a szerető szeret
a gyilkos végzi dolgát
holnap elmegyek
svédnek szeretőnek
holnap gyilkolhatok
ma még magyar vagyok
ma még magyar vagyok
holnap gyilkolhatok
svédnek szeretőnek
holnap elmegyek
a gyilkos végzi dolgát
a szerető szeret
a paraszt munkásabb
munkásabb a munkás
a svéd kisvédül
oroszul az orosz
szerbítik a szerbet
magyarítják a magyart*

*

„Ünnepen fennen lengetjük a zászlót,
hétköznap egymást verjük agyon
[a nyelvével.”

Al New

*megvan már
foghatod
ország vagy forró krumpli ez
felednéd
felvinnéd
tudva hogy újra hullni kezd
végenincs
szélein
ritkul törik szakad leég
magasba
szorítja
az összes álom veszteség
a kis hit
a kis mód
nem csalódik a kis remény
csírázik
a lakó
megtartja magát szűk helyén
megmarad
muszájból
ha nincs helyébe másik
már leég
az elég
alig párzik egy hazányit
magával
beéri itt
a tudatlansága erő
erény ma
a bánat*

*a szenvedés felemelő
sokra megy
egyszer egy
ki-ki magának konokul
a többi
a maradék
boldogtalanul boldogul
élethez
új ugart
tarol a boldog feledés
megvan még
fogod már
és túl súlyos a felerész*

*

(egy szolgálatos
nagy gáspár félszázadából)

*karddal vágott írónáddal
puszta szóval
tükörbe vérrel
írták volt a verset
s becsülettel
törött az írónád a kard
fogyatkozott a szó
olcsó lett a vér
írják a verset
becsülettel
becsülettel
írják a verset
tükörbe vérrel
puszta szóval
nádszál egyedül*

*

*Megint nem tudtuk elmondani.
Egy Kosztolányival sem.
Hol az a sok mai, hajdani
tündéri pancser?*

ALBÉRLET

A kölyök

*Elment a kutya.
Mari is elmegy.
Annyi, de annyi
hely lett.
Az utcáról reggel
bejöhet egy gyermek.
A kutya barátja,
vagy Mari kisleánya.
Mit kellene neked
elmondania?
A kilincsre mutat:
ki a', ki a', ki a'?'
Örvendj, kölyök,
hogy nincs semmi itt,
ártatlan vagy tehát,
hidd, ne hidd –
öcsédet sem itt
nemzik vagy verik.
Emléked sincsen,
és kérlek, ne legyen,
szagodat se hagyd
idegen helyeken.
Csak amíg elalszom,
addig légy velem.*

L e v é l

Üzent Mari,
hogy szép ott az ég,
de ott sincsen
belőle elég,
adjam ki,
küldjem mindenét.
Üzent Mari,
de nem írt feladót –
lehet a földön
egy postafiók,
odapetéz a hős-
szerelmes és a pók,
oda üríti uszadékát
a tenger dagálykor,
fényét a csillag,
s oda a beton-gátról
húgyát, aki
kiállni bátor.
Üzent Mari:
jobb ott a parlag,
és őt hagyják,
akármit akarhat,
de akkor meg, kérdi,
mi a szarnak?

A s z o m s z é d a s s z o n y

*A gyermek (itt Pistának hívják,
de lehet Benő, Oszkár, Zoltán)
záróráig gubbasztott a postán,
mint egy menekült kurd vagy tirpák
Hétkor már falta a párizsit
Anikónál, és a falon át
hallottam, hogy egy langyos kólát
szőrcsögve, bőfögve beiszik.
Hegelt olvastam konyhaszéken,
sok volt nekem, untam egy kicsit,
de azért nem mertem oly nagyon.
Te nyeld csak, öcsi, a párizsit,
küldd át Anikót szomjan, étlen,
s az egész Hegelt rád hagyom.*

A s z á r í t ó

*Ott lógott a kötélen apa
nagy gatyája
öcsém vásott zoknija
és anyu
Letéptem a kötélről
apa gatyáját
öcsém zokniját összehajtogattam
de nem bántottam anyát
Itt ülök most az asztal alatt
fölöttem vacsorálnak nagyszüleim
a nevem Mária
a nevem Annabel.*

Üvegvatta

*Nagy lyuk volt a Napban
és abban egy másik lyuk
több üres sötétség
egymásba tolva
kívül fényesen ragyog
akár a régi rézgukker
mindkét végén az óceán
Ómama naponta
ezeket a kerek lyukakat
igyekezett betömni
és mindig a legkisebbel kezdte
gyömködté belé a szakadt
ingeket zoknikat
párnacihákat vasutas-sapkákat
de soha nem volt elég eldobnivalónk
sem üvegvattánk
A legnagyobb lyukat
kellett volna eltömnie egyszer
s az összes többi megszűnik vele
akkor ómama ma is fényesíthetné
a gukker két végén a lencsét
vagy az óceánt.*

T é l e l ő

*Hull, hull valami odafentről,
Isten vagy Mari rázza a rongyot.
Hó ez mégis, mert az udvaron
söpör, köhög a gondnok.
Nekem kiált vagy a Fennvalónak:
két sörödbe kerül ez, Uram –
és látnom kell, mert itt vagyok,
hogy párjával, a seprűvel elzuhan.
Látod, kiáltom, az urad visszaszólt,
megértett végre, megkaptad, mi jár.
Nyugodj békén, juszt hót részegen,
holnaptól Isten csak nekem kiabál.*

T a v a s z

*Megy-e Mari Mariborba,
tudj' a frász –
elme gy Mari ide-oda,
ha nem vigyáz.
Kinek kölke ez a kölök?
nekem ri.
Mondja Mari, hogy jobb mégis
Conackry.
Ki az apád, öcsi-pöcsi,
ír kalóz?
Német vasas, olasz puskás,
tudj' a frász.
Megy-e Mari Mariborba,
jön-e nyár?
Kitaláltak egy új helyet:
Zanzibár.
Mondják, hogy csak felejtették,
megvan rég,
oda gyűlnek, akik nálunk
feketék.
Ott lesz Mari, ne félj, öcsi,
feladom.
Tisztára lesz írva Mari
egy lapon.*

N y á r

*Izélgetnek itt, izélgetnek, de azért jó a béke,
éjszaka rám hűl a város veritéke.
Karomat nézem: mintha Ázsia volna,
lábam ezer sziget, Óceánia-forma.
Ujjam ha mozdul, szökőár támad,
és jaj a büszke, királyi Angliának.
Ellegyintek egy legyet a Kína-kezemmel,
és hatvanhat dzsunkát nyel el a tenger.
Jön csak egy hűvösebb, mélyebb hangulat,
és ledönti az összes fűrótoronyokat.
Jó itt heverni, a csend a hatalmam.
Semmi a semmi – de szóljatok, ha baj van.*

Ő s z

*Ősz lesz megint, és ehhez szép szavak illenek.
Tudom mára, hogy jó vagyok.
Látom a tüdőm is, barlangjaiban
egy kivert angyal andalog.
A levelek persze hullnak szokás szerint,
a gyomrom csurig, akár a boltok,
felfröccsen a sár az olcsó cipőkre –
mitől lehetnék egyszerre boldogi'
Kérdezgetem magam – olyan évszak ez.
Ki szüretel, ki kabátot guberál.
Tegnap még én magam voltam,
de kérdik egyre, jó vagy, jó, ugyebár, ugyebár?
A szívem érzem ettől, mint egy költeményben,
fenn az égen, csak százhuszat dobog.
Hova siet, ha tudnám, Mari,
ott lennének együtt boldogok.*

T é l

*Hazahozott a hó, Mari, nem bánom,
mondok is mindjárt valamit –
na, de mit lehet itt mondani, ha
eljutottam a hatig és vakig.
Csináltam hatra-vakra, lett egy gyermekem,
szeretnem kell, ha már az enyém –
csomagolását élvezte csak, mégis
hat maláj nőtt fel az ő anyja tején.
Azt mondják, itt csend van, csak sár pedig,
Ausztráliában biztosan szép a tél,
olyan lehet ott az ég, hogy csak leszól
az Isten: Mari, enyém vagy, és jó legyél.
Jó vagy, Mari, most, itt Budapesten?
Enyém vagy, Mari, mennyei malasztal?
Mit mondjak az Úrnak? Mi marasztal,
az ágy vagy az asztal?*

V e n d é g d a l I .

*Bejött egy hülye pók, vegyek
autógumit –
közben az egész lakás
ezzel van dugig.
Gumin ülünk, gumin eszünk,
gumi az ágyunk,
a gyerek gumit gurigáit,
de aztán ráunt.
Gumiban áll az aloépálma,
gumin a tévé –
loptunk mi is eleget,
de nem eléggé.
Oltárt kéne rakni gumiból,
csak próbaképpen,
s imádkozni szintúgy előtte
szomjan, étlen.*

V e n d é g d a l I I .

*Voltam én egykor fényes társaságban,
ingyér' volt a koktél és a bor,
fogdostuk egymást kéztől, válltól,
mert egy volt Isten s az akol.
Mondták egyre, hogy pompás volt,
de egyik se olvasta versemet,
csuda rímmel szidhattam őket,
kitűntettek, s aztán „ég veled”.
Mondtam nekik, hogy úgy tudom,
Petőfi máig Erdélyben bujdokol.
Majd megnézik, válaszolták, ott lesz,
mert egy az Isten s az akol.
Volt akkor még fekete ruhám is,
és tellett volna egy újabb rendre –
mondtam, hogy míg Tiszát szidta,
jól megélt azért Ady Endre.
Utánanéznek, mondták, így van-e,
de annak nem, hogy van-e lakásom.
Akartam, de nem bírtam mondani,
hogy várlak nálam, kérlek aláson.
De azért vártam, hogy eljön az egyik,
lesz nála virág és egy kupa bor –
ülünk majd a csupasz szobában,
hisz' egy az Isten s az akol.*

Galambok, gólyák, egerek

1.

*Írj nekem egy mesét, holnap
négy verssel fizetek érte,
mássalhangzók lesznek benne csak,
te sem tudod elolvasni,
de én, de én tudom, mit beszélek,
én értem magamat –
ez neked nem elég?*

2.

*Józsi bával akarsz te esztétizálni, galambom?
Ő csak kőműves, kályharakó, borbély, ács,
önkéntes tűzoltó, kaszanyűvő nyulász,
vérhólyagos ujjaival lapozni se tudna,
három unokája meg félalalfabéta, vagy tanár.
Fogalmazd meg a segélykérvényüket, galambom,
és elhiszik, hogy író vagy aznap.*

3.

*Nem tudta a költő a helyesírást,
csupa kisbetűvel, írásjelek nélkül írt tehát,
és olyan modernnek látszott ettől 1968-ban,
ő maga is alig hitte el, de beleszédült,
majd utolérte a kora.
Csakhogy Goya nevét úgy ejti azóta is,
akár a költözőmadárét.
És nem volt jelen sem a festő,
sem a gólya, hogy helyesbitene.*

I d é z e t e k

*Oly nagyon intellektuálisak vagyunk,
másokkal rágatnánk le körmünket izgalmunkban,
ha erről beszélünk. Mert azért van bennünk szemérem.
Egymást akasztjuk képként nappalink falára,
és bármily okosak legyünk, magunk se tudjuk,
a festőt vagy művét, modelljét csodáljuk, kacagjuk-e?
Az én kamrámban is három költő dekkol átlag,
és egy politológus. Megisszák boromat, üvegből,
és jól érzik magukat ott, hozzászoktak a szűk térhez,
beálmodnak a spájzba egy óceánt,
mesélik egymásnak az országot, a nyombélfekélyüket.
Há' ne ott szarjatok be, mondom nekik estefelé,
amint intellektuális munkámat befejeztem.
Egy sor, másfél terped a papíron.
De ki nem engedem őket, mert visszakézből
hozzáírnának valamit, amilyenek,
és én egy napig csak az idézőjeleket raknám ki
[szavaikra,
ami kubikos-munka volna. Csakhogy én adok
[magamra. Teszek is.
Odabent ők még most is forradalmakat találnak ki,
amíg én dolgozom. Néha dörömbölnek tehát.
Olyankor adj nekik enni, Mari.
Te rám gondolj csupán, mert ha nem végünk, avagy
[befejeztük.*

J ó n a p

*Süt a nap. Jól van. Ennyi a mai hír.
Bérházak közé mer besütni –
jaj, jaj, Guadalquivir!
Függőleges tó az ablak odaát,
pálmává nőnek árnyékukkal
a kis begóniák.
Csóré, párás lányok ringnak ágyukon,
akár lükögő gőzhajóban,
zúg-búg a Yukon.
Pilinkél nesztelen ránk a füstkorom,
állva álljuk ma a jó napot,
mint déli atollon.
Kijön a fényre a vak is, a méla,
önmagát látja, élvezi csak –
ó, ó, Riviéra.
Zeng valami itt, mert zengenie kell,
padláshomály, pincemély –
Seychelle, Seychelle, Seychelle.
Csillog a cserép és, csitt !, csöpög a csap,
felénekelnek az udvarról ingyen
a rozsdálló vasak.*

*Korlátot, lakatot arany por lep meg,
a boszorkány rázza a paplant,
jön a mentő korvett.
Tündököl a tűzfal és a vén fara,
játszik velünk, forgat a hullám,
Bahama, Bahama.*

*Azt hisszük, hogy máris barna a bőrünk,
elkövettük együtt s egyedül
a legkedvesebb főbűnt.*

*Kamaszul a kamasz, lányul a leány,
kukát húz az asszony s visszanéz,
beteljesült hiány.*

*Jól van. Süt a nap, és éppen vasárnap!
Boldog napja lesz ez, ha hagyjuk,
életnek, halálnak.*

ATOLL

H o l a h a z a ?

*A válasz ösztönös. Mint falról a labda.
Árnyékom a falon.*

A hazám bennem.

Határtalan.

*Csillagközi,
tehát magyar.*

*Ezt mondogatom, amikor átmegyek a Dunán.
Az igazságban viszont nincs annyi szép közhely,
mint csillag. Ekkor, a híd másik végén azt
mondom, magamnak:*

*Kofferban hoztam,
vihetem.*

*Benne minden holmim
idegen.*

Hol vagyok én? Megvagyok?

Miféle vámon?

*Bőröndömben Balassi
és három várrom.*

*Némi vér, némi mag,
némi forradalmak,
kis dölyf nagy bánat –
a kofferen egy ablak.*

*Folytathatnám. De jó magyar módra, nem
teszem. Megint csak rólam szólna. Lehet, hogy
rólunk szól a hazánk?*

„Haza csak ott van, hol jog is van...”

„Haza a magasban...”

„E nyelvben élek, ez a hazám...”

Hazám csupa másoktól vett idézet. Köztük egy az enyém.

„Hazám lelkiállapot.”

Mi mást mondhatnék, mikor hazámmal tele a szájam?

*A hazám bennem,
idegenben.*

A r e m é n y h e z

(Csokonai)

*Ami itt földiekkel játszik,
az földi tünemény,
hívogat a tükör túlfelén,
az égen gügye rém.
„Sima szájjal mit kecsegtetsz?
Mért nevensz felém?”
Erről a vak virányról egyszer
csak odább költözünk,
túlkoros fiainkra hagyjuk
az összes földi bünt.
„A zengő liget kietlen,
A nap éjre dült.”
Nélkülünk, hűlt helyünkön
a fű még mézesebb,
csibészeli rajta majd
a tiszta vérebet.
„Bájoló lány trillák!
Tarka képzetek!”*

Allegro barbaro

*Ez a sok fáradt ember: a nemzetem.
Együtt éldeünk egy menhelyen.
Többsége muszájból, én önkéntesen.
Mondhatsz jobbat, majd elviselem.
Úgy beleszoktam pedig már a bajba,
mint aki maga is akarja,
érezem erjedt melegét, s hajna-hajna,
jó velük a bűdösben alva.
A jó hír, a jó mód mintha sértene,
akár a bartóki zene.
Nem értem, de attól elvagyok vele –
és öröm-e, hogy megértem-e?*

E m l é k v e r s

(Lásd: Vörösmarty!)

*Mihály úr, már nem zeng a bérc,
ködös csönd nyomja a síkot,
széthullt a kényszerű egész,
mállik részenként a birtok.
Mihály úr, szorít a haza,
nem tere, a lelke csonka,
csökkent az álma, vigasza,
hite szakadva, lerontva.
Mihály úr, magyarul a szót
amíg kimondják, megszegik,
de bög a banda s balgamód
a joggal lázadó szelíd.
Mihály úr, az emlékezet
nem megőriz, de meggyötör,
a felejtés itt véresebb,
mint a lenyúzott régi bőr.
Mihály úr, a bánat éltet,
nem a remény: a csend s harag,
fonákján ver a szívünk érted,
s te szólsz megint, ha az kihagy.*

Ezeréves , avítt szavakkal

Ránk szakad újabb ezer év, de egy munkás évvel később, mint nevét nevem mellé joggal írhatom – adassák azért a hírhozó betűnek, számnak, azonképpen íróiknak a kellő irgalom.

Az ábécét, időszámítást talán túl korán találtuk fel, elvástuk már, nem alkalmas holnap, hazugságot is hordoztak az ártatlan jelek – de másként íródik egyszer történelem, kórlap, kartoték, sírkő, színjáték, a holdjáró neve, másként felejtí sorsát, ki emlékezni képes – előlről tanulja mégis mind az egyszeregyet, és úgy nyúl, ahogyan én most a szerelmeséhez.

Lehet, hogy lesz, de másként csűri a szót a zsarnok, megigazul és másként lázad majd a szeretet, lyukas puskacsövön furulyáznak a fiaink, lelkiük üdvéért nem feszítenek meg egy gyermeket. Megváltójukat fénytörő üvegre vetítik, formálják kényre-kedvre békén s talán szabadon – adassák azért akkor az új, okos hívőknek, akár emlékezetünknek az illő irgalom.

Tanító gyermekek

Unokám óvodájának ajánlom

*Mintha más világból jönnének át hozzánk,
hódítók, tanítók, hírnökök,
egy másik élet ígérését hoznák,
mely tiszta, igaz és talán örök,
mintha mindenre lenne más szavuk,
tudnák egy másik rend szabályát,
tudnák, honnan és merre tart az út,
és a végét kezdetében látnák:
övék minden emlék az összejtig vissza,
háborúink, szerelmünk ott a génjeikben,
s a legmélyebb sötétben ott a tiszta,
a csírányi, hatalmas, a bennvaló Isten.
De esendők köztünk ők, a gyermekek,
elbotolnak a földön járva kint,
éjjel a szívük rémülten remeg,
sebet ejtenek rajtuk tárgyaink,
más nyelvet kell tanulniuk itt,
a mi ételünket, levegőnket szokják,
alig találhatnak el bár az anyjukig,
belátatlan számukra az ország:
mint tükörben, a sok-sok idegen
egyforma mind és furán fintorog,
nem szívből kacag, hanem csak szívesen,
és uralja ezt a teljes birtokot.
Szoktasd hát a csinált új világba
a mindentudó jövevényeket,
tanítsd: az életnek életük az ára,
teljességgel övék csakis így lehet,
s bár a mindenség maga mindenik,
itt részeként leli meg helyét,*

*a többiekkel együtt sorsa kitelik,
és önmagának senki nem elég –
tanítsd, hogy játszva értsen magyarul,
az emberi szót értse mindenek felett,
boldog lesz, aki örömet tanul,
tanítsd meg, hogy mi a szeretet.*

A s z e n t e s t e n a p j a

*Ó, most lehet,
ó, most szabad,
ezen a véletlen napon
elengedheted,
elsírhatod magad,
kimondhatod az ósdi szót is: ó!
Azt mondod erre: jaj!
Utána buksz, kihullsz szinte a szájadon,
a család néma, és néz nagyon,
s te szégyelled, hogy segít a száanalom.
Ilyenkor minden előre látható,
szép a kép, de nem talál rá a szó.
Azt képzeled, és látod is, sötét
csarnokban üres asztalon
vagy bémult esztergapadon
régi gyertya apró lángjaként
pislákol a szeretet.
Kitaláltad. Kinyitottad a szádat,
esti úr támadt,
megtörténhet bármi ott veled.
Ha belépni mersz, már hinni merheted,
eltalálsz odáig, a kis fényig ma még,
a fehér testű, meztelen, szelíd gyújtogatót,
az osonó szentet megkeresheted,
grabancát elkapod, kivallatod.
Lenni kell valami ilyennek,
nem gyúl fel magától semmi se,
valakinek kell hogy legyen gyufája,
ereje, szándéka, mersze, ellensége, célja,
mindene,
valaki mintha az alkalomra várna,
valaki van, de rejtezik,*

*valaki mintha félne itt
istennek lenni is minálunk.
Tapogatsz, kaszálsz, hadonászol,
szónoki, ijedt a gesztusod,
és a gyertya feldől, zsírában fellobog,
s mikor majd az egész épület
lángra kap és omolva leég,
saját fényében megmutatja,
gyár vagy otthon volt-e még elébb.
Mintha égő szemedet néznéd a tűzben,
ma a valót, az egészet nézed,
és annál is inkább hűlt helyét, a képet.*

R o m a n t i k

*Jobbik kedvem végre visszatér,
tőlem délre telelt a facér,
csőrében most talált olajág,
jelenti, ünnepli önmagát.
Én vártam rá odvas fészkeként,
kotoltattam hűlt helyén a fényt,
rongált a tél fagya és hava,
s vártam, mint egy második haza.
De jó lesz ezentúl vele itt,
melegítem és ő melegít,
él, mint ki hét életre készül –
csak ne jött volna párja nélkül.*

T e g n a p

*Azt álmodom néha, hogy tudok énekelni.
Énekelek egyet, és aztán lelőnek. Jólesik.
Tegnap mást, másikat álmodtam.
Azt álmodtam, hogy vagyok. Teljesen én voltam.
Éreztem már ennél nagyobb örömet.
Azt mondtam magamnak: jó vagy.
Hazudtam álmomban, vigasztalásul.
Nem is volt több gondolatom.*

N y á r u t ó

*Hamvába hull a szilva hamva.
Júlia csak nézi, sose bánja.
Ugyanazt látom. Lehet, Júlia most a nevem.
László a nevem, Erzsébet, Kinga, Tamás,
Gergely és Borbála és a többi szépeké.
Hívhattok bárhogy, egyik név sem ér. Nem felelek.
Magamban szölongatlok itt, hangtalan.
Messzire mentem, és nincs útlevelem.
Ti hol éltek, hol vagytok, hova lesztek, kedves feleim?
A hangotok hallom csupán, orromban az illatotok,
de már nem érinthetlek meg benneteket.*

I d e g e n b o l y g ó

*A való világnak hálása voltam,
hogy látni engedte magát valóban,
nem mórikált, nem kínált, és már nem üzen,
és teljes és egész nélkülem.*

*Mentem volna addig penge fényen,
ameddig tart világnyi reményem –
egy másik bolygó vagy bolygó lélek:
távolba tűnve, tűnődve visszanézek,
s a fák, a gépek, a harcok, városok,
az összes vágy, mit ezekre ráfogok,
ragyognak, borulnak, élednek, omolnak –
romra rakott tető a holnap.*

*Állandó csupán a változás meg én,
bennünk a közös, kényszerű remény.*

*Úgy indulunk külön útjainkra
mindig, mint az órainga.*

*A való világnak hálása vagyok,
láttni tanított, vonzott, taszított
és fénybe vonta bár a fél felem –
összetart, mi bennünk idegen.*

S e b z e t t v i z e k

*Ne nézd meg a tengert,
ha a kopogó szárazon születél,
mert a tenger mindig kísérteni fog.
A géphez nyúlnál a zúgó gyáracsarnokban,
és egyszerre csak súlyos, sós vizet érezne a kezed,
tudva tudván, nem csak emlékezőn.
Verekednek a városi utcán,
és te a távoli hullámokat látod magad előtt,
nem segíthetsz rajtuk, a magára hagyott tengeren.
Felriadsz álmodból, és fuldokolsz.
Szobád fala eltűnik egy éjjel,
csillagok kelnek a mennyezet helyén,
lebegsz a sűrű semmiben,
rettegsz minden gyönyörűségtől.
Ne nézd meg a tengert,
mert ízekre szedi, szétoldja a tested,
eltűnsz nyomtalan, boldogan,
megtudod: a boldogság önfeladás,
és a cápák könyörtelenségét is szeretni fogod.
Csillós medúzává változnál inkább,
semhogymegcsókold reggel a kedvesedet,
lennél te rája, de moszat akár,
csak ne kéne ágytól asztalig menned,
ne kéne átlépned a küszöböt.
Ne nézd meg a tengert.
A víz és a part tétova határán,
a tökéletes bizonytalanságban,
a bizonytalanság tökélyében
éreznéd jól magad azután,
éreznéd magadat egyáltalán,
és testtelen képzelegnél,
te leszel a képzelet maga:*

*Nap süt az éjszakában,
Nap süt a víz alól, megérintheted.
Ne nézd meg a tengert,
nézd a köldököd inkább,
gondolj a világmindenségre végre,
a végtelenre akár, bátran,
mint ki látni, hinni mer.*

*Ne gondolj az elsüllyedt hajókra,
ne gondolj a mélyben kifakadt olajvezetésekre,
a szennyezett, kizsigerelt határvizekre:
éppen olyanok, mint te vagy gondolatban,
tapinthatók, nézhetőek védtelenül,
a látásnak kiszolgáltatottan.*

*Dolgok azok, eleven dolgok,
más élőket éltetve, pusztítva egyre magukban,
és éppúgy elfelejtenek mindent,
csak hogy eggyé váljanak saját emlékükkel,
éppoly tévetegek, veszélyesek, sebezhetőek,
akár te a zajló utca közepén,
és talán még csak nem is örökkévalók,
ha képiüket birtokba veheti,
magával viheti az aszályba bárki,
és elveszítheti otthon, akár lakása kulcsát,
vagy nő a gyermekét.*

A t o l l

*Jancsi és Juliska a szép kezdetektől
együtt nődögélt egy véletlen szigeten
(világra jön velünk és világlik egy kör,
megvagyunk magunknak bőven idebenn,
és odakint szintúgy a többi idegen),
s gyerekül megvoltak egymásnak ők ketten,
eléltek volna a kölcsönös hitelen,
dúskáltak egymásban, földi- s égiekben.
Egy zongora alatt volt az a délsziget,
hullámozott körülötte a hímzett vászon,
csűr sarkában volt, ahol pókháló libeg,
kert zugán vagy porban derengő padláson,
szérűn – mindegy, hiszen mindenképpen más hon,
boldogító hely az, noha tán kietlen,
szájból szájba lehelt levegője mákony –
dúskáltak egymásban, földi- s égiekben.
Képzelték ők bárhol s bárhová szirteket,
tengert és a magány mámorát, magukat,
pálmát, mely helyettük és nekik integet,
a vihar reggel szelid kutyaként ugat,
véd, jelez, életről ad hírt a falunak,
el-elvillan az álmodott kőligetben,
csaholva veri fel otthon a fűtat –
dúskáltak egymásban, földi- s égiekben.*

*Ám egy délután az óvó zongoráról
fellibbent-lobbant a rózsamintás kelme,
elszakadta csűrben a pókháló-fátyol,
foszlott a padlásfény jaj-de-lenge selyme,
öreg szülék törtek be a régi helyre,
hol ők éltek egymást, a múltó szerelemben*

*testvérré vagy igaz idegenre lelve,
dúskáltak egymásban, földi- s égiekben.*

Herceg!

*A tanulság máig csodával hiteget:
hogy ki-ki saját szerelmén okulhat,
hogy az új szülék sem találnak fel újat,
együtt bírnak mind egyetlen szigetet.*

Á p r i l i s o m

„Tegnap temettük szegény Kosztolányit.”

J. A.

*Ez a tavaszi nap most úgy tündököl,
akár egy fényes páncélos ököl,
szépen és veszedelmesen –
ijedten, boldogan nézem a kezem.
Mitől fröccsent szét a dombokon
annyi virág, és korhad az ócska lom?
Mitől sikolt fel a rigó reggel, mitől
borzong meg egy kislányon a bőr?
Ahogy kiürül belőlem minden méreg,
és minden sejtem újra újraéled,
úgy sújt a tavasz, és közben tündököl –
szorul a szívem, az idegen ököl.
A fák persze zöldek, az ég kitárul,
asszonyi öl vagy verskönyv, ráadásul.
De az a vértés lovag a felhők felett
szép villámával egyre fenyeget.*

H á r o m k i r á l y o k

*Akiket elveszítettem, vagy ők veszítettek el
más körbe átszólítottan, időutazók! –
visszaláttok-e még, meglátszom-e én
a betlehemi csillag világánál ma,
itthagytok-e felekirályságaitok őrzőjeként? –
és találtatok-e ott egy újszülöttet?
Küldjétek el nekem őt, két királyok, te gyerek s te
vén,
nehezen tartom már a helyetek, odavénülök én is
a másik körbe, melynek gyerekiül honosa voltam.
Átadnám néki jussomat, két félvilágotok,
szegődnék társatokul, ülnénk békén mi hárman
trágyameleg istálló küszöbén, az üres jászol előtt,
egyetlen anya vigaszaként.*

V á z l a t r a j z

PLUGOR SÁNDORRÓL

*Az a vonal! A megremegő kéz
biztos vonása! Szürkülettől szürkületig,
napkeltétől szentülésig.*

*Ki hogy él, úgy rajzol, követi vonalát,
de hirtelen más dolga akadva, egy kis elmúlás,
egyszer mégis elejti, odahagyja egy pillanatra,
hogy felvehesse majd a félve vágyott,
a legfehérebb semmiben.*

*No, persze, a lapszél, a méret,
a perem, mely országhatárként
a képet lezárja ----- Ez.*

*És már csak a koszos munkaasztalt
szántja a toll, vagy mi másnak hívják
a halált és a mennyeket felétek?*

*Mit szólna most Szisz,
a képeden mord alak,
a sajtó mókaberci,
hogy egyből utolérted?
Ő tudja a hely nevét?*

*Kacagtok-e ott rajtunk?
Ne féljetek. Átjutottatok,
nekünk még maradt félnivalónk.*

*Mit tesznek nélküled
az éhes lovak, most már
örökre néma a nyihogásuk,
mint a rajzokon?*

*Ne hidd! Az éhség kitart,
az éhség maga az élet.
És az öreg szülék?*

Visszasatíroztad őket
a fekete hegyoldalba, te bányász,
és mintha most helyetted,
mintha most nélküled
vetülnének ki a papír egére.
Holtak gyászolják így gyermekük
És a nők, a parázna csodák?
Megereszkedtek vonalaik azóta,
összébb vonták tárt ölüket,
levágták gyászolva a hajuk,
párnába tömték, azon alusznak
saját magányos illatukban,
kiszárad nedvük a vásznon?
Átszállt egy madár most
a város fölött, néztem,
hogyan húzza meg szép ívét
a dögletes levegőben,
nyomtalanul,
és tudtam, erre jártál.

A h e l y

(1988. március 28-án temették Kolozsváron
Vásárhelyi Géza költőt. Negyvenkilenc évet élt.)

*Te, aki kiválni akartál minden áron,
behátráltál végül hát a sorba? –
csak hogy mutasd: gyilkos a tartalom,
mindegy s mindhiába könnyed a forma? –
álom s való közt, jaj, szabad az út,
átszakad, mint szénfal életből halálba –
mély és meddő és csak gondolatnyi
a szemét alatt a barátok ásta tárna?
Az ismerős sötétben látó szemmel,
faltól falig botoltál elégszer –
s melyik jobb, ha egyként elveszejt:
vont a remény, vagy űzött a kényszer? –
vagy a mellednek nyomott kést
kellett magadba tövig benyomnod? –
hogy végsőn végre kiáltson a száj,
legalább holtában ragyogjon a homlok?
Lehet viselni harsány hatalom
s néma sokaság nyomását egy sziven,
mások bűnét magadon megtorolni,
és felmutatni egy másik semmiben?*

*A lassú pusztulás, a módszeres,
a rendszeres, a törvényes, való:
csak lassú, módszeres, rendszeres,
törvényes pusztulással lesz kimondható?
Hogy hangzik ez a halál magyarul?
Ezt neked kellett volna még,
ismerőjeként, doktor, elmondanod –
és most másokra hagytad hűlt helyét.*

A z e s t i g y o r s

Veri a holdvilág a vonat ablakát.

(Gellért Sándor)

*Veri a holdvilág a vonat ablakát,
hegye se, völgye se ennek az országnak,
ráragad az éjszaka, a fonák plakát,
szakadásában átdereng az átlag.
A térded nézném, de a hazámat nézem,
védtelen vagyok veled is, kedvesemmel,
sötétbe oldódott folt a kinti képen,
természeti alakzat, vagy véletlen ember.
Fogódkodnék én húsodba, holdvilágba,
örvendenék végre, és el is mondanám,
mint ki a végét tudva is kivárja,
verejtékcsoppként remeg egy nő homlokán,
a sínek mellett fűszál tövéig görög le,
harmat árnyéka az elzúgó mozdonyon –
s én veled ülök, és mintha csak örökre,
alva is élek itt benn, tehát dolgozom.
Kitaláltam már az éjbe három gyárat,
udvarukra árvácskát, pihenőpadot,
gürcölhessen tovább boldogan az átlag,
s dühöngjön, ha úgy érzi, attól sorsa jobb.*

*Nincs annyi munkagép, amennyit képzelek,
ember se értőbb, mint az ismerősek,
kigondoltam viszont az összes részletet,
kínjától elmém s hazám is merő seb.
Odakint egy álom kemény tömbjeivel
nyomja a tarlót, hat ablaka világos.
Harmatozzunk éjjel! – de reggel enni kell,
utazzunk vissza a valódi világhoz.*

É v z á r ó

*Az év ért csak véget, víg barátom,
nem az egyetlen élet –
mi 1998-ra szabtuk szét
a világmindenséget.*

*Fogd, tanítunk, vidd amit kaphatsz,
szabadon megragadhatsz –
ötven évet nyerhetsz el most tőlünk,
szép kétkezi mamlasz.*

*Együtt öregsünk mi a Megváltóval,
már rábíztuk magunkat,
történetünk hosszú, ámde véges,
viseld el, noha untat.*

*Fiatal vagy egy percre, nem számolsz,
boldog, hisz' nem számítasz –
bűntudatunk legszerelmesebb, nemző
nedvükként mégis átítat.*

*Bűnöd hozzá egy se, víg barátom,
ha nem, hogy létezel –
Ne félj, elhullt 1998 részlet,
de lesz még kétezer.*

H a j ó ú t

*Okosabb rég a testem nálam,
mohóbb tehát, többekre vágyik,
estében is megaláz-előz,
előttem jut el a halálig.
Élvezi útját a szép mocsárban,
hasonló testeknek verődik,
alkonyoktól boldog-bánatos,
ismert mérgektől merő víg.
Úszunk csak a legnagyobb hajóban,
és neki bújnak meg a nők,
hárman hálunk, de könnyeit
én hallom meg legelőbb.
Szaladtunk együtt jó mezőn is,
én kapkodtam a levegőt,
nagy hegyet nézett erdőn túlra,
és én értem fel rá itt előbb.
Szüzekként kergettek meg régebb,
én tudtam itt, hogy ő kibírja –
és megérkezett ifjan, holtan,
különben semmi-semmi híja.
Búcsúztató papja volnék,
gyászoló, álnok rokonsága?
a túlélő, a legemberibb sejtem
hátrahagyott, hitehagyott mása?
Az is két más világba szállt át,
rejtőzve száz idegen alakban –
jobb nálam, tehát nem enyém,
már hat, talán hatszázhatvan.
Osztódtam és megmaradtam,
magam hittem vagy csak Istent?
Tegnap becsöngetett egy angyal,
nem szólt, bár felismert.*

*Te voltál az? Kajlán lógott
egy toll a hideg szárnyadon.
Láttam, hogy enyém vagy, szentem,
akár a legszebb fájdalom.
Elek én, vagy más vagyok csak,
számos leszek végül, ugyanegy?
Ki vagy? Belőlem az az összejt
sokszorosán is egyre megy...*

A szabadító csend*

(AZ ÖREG PETŐFI, VALAHOL)

*Megjött este a szabadító-levelem,
készülhetek a végső indulásra.
Vállamon számlálom könnyeim:
kiürül testem szép lakása.
Mehetnék innen – de hol a hon,
mely elengedett, hagyott
feláldozni az életemet érte?
Idegenben, itthon önmagam vagyok.
Sirathatom a lehulló szirmot,
ahogy vágtyam, szabadon –
az összes virágot, örömet úgyis
megtartja földi méhében a hon.
Oda hull vissza minden, amiről
nem szólhattam, és éppen őmiatta –
Emlékszik-e bár álmában Kossuth
a pilvaxi álmodó fiakra?
Fellelném-e ifjú alakom,
beférnék-e ebbe a hős ruhába?
Hadd sunyjon levetett testemben,
aki Héjasfalvánál megtalálta.*

*Kicsi volt hazám, de mint az érem
a nap felé magasra tartva,
homálylott, fénylett a fényen,
és fogyatkozásig eltakarta.
Kicsi volt hazám, de elég volt,
tudtam mégis, hogy vannak tengerek,
nagyító-lencsékük alatt sötéten
a mélység másoknak talán feldereng.
Nem oda jut, ahová vágyik az ember,*

*jut valamire mégis: legalább magányra.
Egyedül legyél és védtelen:
lehetsz a teljesség paránya.
Kinek semmije nincs, tudom már,
arra a világ tisztán rárakódik,
fűszálra dér, férfira asszony –
az igazat mondd, ne csak a valódit.
Hűl már a tea, készül a leltár,
kint óra füll az égi kék –
A kezem nézem, a ház falát,
és határtalan a semmiség.
Az időm itt végtelen, de véget ér velem,
akár a szívszakasztó örök részletek –
tudom már, Istenem, mit jelent
kétszeresen az „ég veled”.
Velem az ég, és beérem vele,
rezzenéseit rendre számolom,
szemcsénként dobol rajtam
a könny, a korom, a korom.
Hittem, itt, magamra végre,
a mindenséget mondhatom –
ki se érti, csak én magam,
magam vagyok én a hon.
Vágom a fát hűvös halomba,
a semmi ágán ül szívem,
én vagyok itt, és senki másom,
nevem sem kérdi senki sem.
Most kócsag száll a ház felett,
idegen madár a varjas tájon –
honi hírnök, lassú szárnyán
anyámtól hozza egy halálom.
De míg leszáll és fent köröz,
az utolsó végtelen pillanatban:*

*já vengri, já poet vagyok,
és megvan a világ megíratlan.*

* A szövegben szövegidegen verssorok olvashatók.

HINTA,

AVAGY

A SEPSISZENTGYÖRGY-MÁRKHÁZA EXPRESSZ

M o z i

*Gyöngé az emlékezetem.
Képeletem tölt ki minden űrt.
Nem tudom a múltam, de láthatom,
talán jövőmbé kerül át,
sötétben vetített képsorként a fejek felett.
Annyi a dolgom saját életemben,
mint egy mozigépnek.
Éppen olyan bonyolult és otromba vagyok.
Elég könnyen elromlok.
Olyankor a legjobb. Tudom, hogy megvagyok.
Alkatrészenként érzem magam.
Nem a cserélhető filmtekerces vagyok.
Nem is a képelem messze valahol.
Lételem és romlásom: a jelen idő.*

A z e m l é k e z é s

*Innen én, üres szobából egy másik
üres szobára látok a városon át, anyámra.
Fal mellett fekszik, szőrmatracon,
akár egy sebzett menekült
nyolcvan golyóval a szíve helyén, és mosolyog.
Arca egy kislányé, sima és ijedt,
betölti az űrt, és mégis üres.*

*„Harapj a kezedbe, az lesz a jó falat”,
suttogja Ottó bácsi az ajtó mögül,
és csendet int vastag, lekváros tenyerével,
„sztálinvajtól” maszatosan, boldogan.
A többiek néptanítók, kántorok, birgeli-csizmás
[vadászok.*

*Kacag a színházi szabó idegen emlékeivel.
Sebpólyának való tüll-függönyön süt át a délutáni nap,
az talán valódi, csak messze van.
A szövőgyári kátrin szakácsa operett-dalokat bocsát ki
tésztás fejéből, főtt tyúkot vág ketté,
boncol és mű-meggylikőrt töltöget kis poharakba,
[mécsesekbe.*

*A „békepap” két puha tenyerét maga elé tartja,
mintha mozdonyt akarna megállítani,
mutatja, mi a szent borzadály. Ave Maria. Illetve Irén.
Ő az anyám, csak későn tudom meg a nevét.
Bejelenti magát a mosókonyhába egy hasas, ősz asszony is
azzal, hogy rokonunk, és elnézést kér, amiért elfelejtett,
de holnaptól majd hoz vaddisznópecsenyét a párt-
[konyháról,*

*ezután ne együnk hétfőn-kedden mákos mácsikot.
Történik valami, egy ünnep talán.
Üres a szoba, mint a kiivott pohár.
Apró, púpos-púderos ember, egy leváltott magyar,*

*falusi jegyző ballag át az alján,
vígán kacsint az esküvői képre fent a peremen,
hurkot vet nyakába a fény, kirántja közülünk,
a baráti társaságból, egyetlen szál haja lebeg alá csupán,
azon hadifogságban rávéssett öt Biblia-oldal.*

Sanyi ellenben vadonatúj, nem ismer háborút, sem

[Istent,

vélt jussáért jött a puszta szobába, viszi is, amit talál

[s amit nem,

de otthagyja emlékebe egy ezüst fogát:

akár a puskagolyó. A Csárdáskirálynő zenéje szól

[eközben,

és nem tudom, hol az apám éppen, mekkora hős.

Megengedhetem magamnak már az emlékezést

egy szobában, akkora, olyan üres a múltam,

művelhetek benne bármit bárkivel,

megtanultam megbocsátani magamnak.

De másnak senkinek. Gazember vagyok tehát, vagy

[csak felnőtt.

Én magányos anyámat látom, ő engem a kusza

[városon át.

Van, aki egyikünkről sem képzeleg.

Ő vitte el pedig egyetlen lábasunkat.

Az apám volt az, vagy valaki más.

A p a r k

A régi barompiac helyén, a parkban volt az országzászló,

[gránit

bástyáit ötvenegyben lebontották, obeliszket raktak

[belőlük,

és vörös csillagot a tetejébe. Három

kézigránátot találtak az alapozásban Bolond Feri szerint.

Attól kezdve én nem játszhattam veled,

Bolond Feri sem aludhatott a langy talapzaton.

De azért szép volt az az égitró ceruzavég.

Gondoltam éjszakánként, egy ágyban nagymamával,

hogy nagypapa, a kis Tatus műhelyében körhintát

[barkácsolok

és rászerelem az emlékműre, de ahhoz kellett volna egy

[toronydaru.

Naponta nézhettem volna úgy a barátaimat,

amint láthatatlan székeken, magzat-tartásban

keringenek a közvécé és a törvényszék felett.

Varjú ült ott a toronyóra mákusán.

Azt láttam, valóságosan. Szinte a szemembe szúrt.

Bolond Feri a cukrászda lépcsőin térdelt azon a napon,

imádkozott egy pisztácia-fagylalt színű szentkép előtt,

éreztem a közszemlére kitett szívű Jézus édes vére ízét és

[a port.

Akkor, egy ünnep délutánján a magasból

végleg lehullt a legjobb barátom. Nem te voltál.

Kiesett a körhintámból, és az forgott, csak forgott tovább.

A z u d v a r

Nagyapám elment deszkát árulni.

Asztalos volt, amíg élt. Stílszerű.

De be kellett volna állnia a bútorgyárba,

és inkább megüttette magát a széllal.

Sértetten feküdt az udvari almafa alatt a koporsóban:

ilyen betyárbútor barmolását méltatlannak tartotta

[a tisztos iparhoz.

Nagymama sötétan, felháborodottan állt a ravatalnál:

nem kapott friss tejfölt, kolbászt a piacon a torhoz,

és dühében már-már elsírta magát.

Mi meg éhomra a könnyeinket nyeltük egész nap.

A s z í n p a d

*Hű, de ifjú voltam megint a régi színpadon, szóval a számban,
lent a tanárrá serdült diáktársaim ültek, homályosan.
Azt kellett volna mondanom nekik, egyezés szerint,
hogy a nép, hogy a haza, hogy benne mi, a dagadó maradék.
De én csak egy szőke hajszálat néztem a deszkán,
húsz éve hullt le, egy színésznő púderos vállát megsimítva.
Egy könnycsepp is ott hevert azóta, laposra taposva.
A masztix fürgeteges illata pedig kiszállt a könyvlapok közül,
és álbajszához ragadt egy színész, mint az igazi Kossuth Lajos.*

A h a d t á p n á l

*A hadtápnál, hol az újonc költők
témákat faszolnak,
a raktár sarkában, meszes zsávoly között
kupacban hevert, akár az üres egyenruha –
feje akár egy nyomtatók,
feje akár a kukoricagránát.
Csakhogy szeme volt.
Szeme volt és öt kis lyuk a horpaszán,
szijat fűzhetett volna belé az akkurátus furvézer,
és akkor katonabakancsnak hat a kutyánk.
Valóban csíkok lógtak ki belőle –
vér, csupa vér, nyögte a joghallgató mögöttem –,
húzhatja maga után a betonon szalagcicomáit
a díszszemlén szegény Berci,
aki elkísért otthonról az első őrszemig.*

A villamos

(BUKAREST)

*Viorica, Nelu, Relu, Petrica és Jean Marais,
négy cimbora és egy hajadon
beköltözött a tavaszi hajnalon
egy sárga villamoskocsiba,
ízibe, Toshiba.*

*Számos nagyanyjuk fényképe lógott az ablakon,
mint színes paraván,
a vezetőfülke volt a budijuk,
azon egy kicsi lyuk,
s haladt a karaván
dallal az ajakán.*

*Hol a parlamentnél, hol a Titanban
laktak ők ekképpen
letétben*

*naponta jónéhányszor,
mint pár transzhumáló transzhumán pásztor,
és szépen énekelték ezt estig,
amíg elérték a ghencea-i restit,
és megtapsolták őket az utasok,
köztük két akadémikus,
egy oltyán, egy kémikus.*

Ott volt a ruha-shop.

*Fel-felszállt hozzájuk a rendőr Ionica,
ízibe, Toshiba, s a szatócsok olyika.*

*Mikor pedig Viorica megszülte
a kis Relut és Jean Marais-t,
vagy a kis Petricát és Nelut,
vagy Ionica két jobbfelét,
hogy abban nincs hiba:
kicsi lett a kicsi lyuk,*

*és nagyobb lakást kértek
ízibe, Toshiba,
mert szűk a bérteleń bérlet.
És semmi gond,
bár sok a baj,
kiutalt tüstént a hivatal
egy tehervagont –
láss csodát!
Bukarest, Craiova, Magyarcsanád
között lakik azóta a nagy család.*

C s o d a v á r ó k

*A megváltók a vonatot lekésték,
a célállomáson karénekesek nyelik a nyelvüket,
elzsibbad a kisleányok és a dajnák lába,
lekonyulnak a virágok, csokorba kötve a kések.
Hazamennének a biztos haluskához,
de mindenki messze, a strekken túl lakik,
fal mellé guggolva inkább itt eszi meg a kiflit, a rózsát,
mintsem tucatszorra visszajöjjön holnap.
A megváltó a vidéki indóházban
más várakozókat szórakoztat takarékos, apró csodákkal.
Sikere nincs. Megtanulták már egymástól a mutatvá-
[nyokat a nézők,
elszalasztották ők is a csatlakozást,
jövetelekkor nekik sem volt sikerük a többiek előtt.
Ődöngenek unatkozva vagy türelmetlenül a
pénztárablakoknál,
szónoklatokat gyakorolnak magukban, igéket,
magyarázatokat a késésre, a csodára, és egyre keserűbbek.
Valójában újabb s jobb megváltóra várnak, vagy egy
[nőre csak,
aki indulásukig idejüket elverni segít.
Az egy másik vasúti csomópont csarnokában alszik
a padon, egyéb megváltókkal,
zsúfolt határállomásokon topog néhány magafajta,
odább, a régi földeken, fedél alatt a továbbiak,
a fel- és lemenők, ódivatú lebernyegekben.
Úgy nézem itt a várótermi népet,
kissé szeppenten és féltékenyen,
mint ki a bölcsek kövét és romlandó szereket
hord a poggyászában, akárcsak ők,
de a többieket meg nem kínálja, fel nem vidítja,*

*mert hite szerint egy másik ország másik városában
másoknak van szüksége mindezekre.*

H a r m a t

*A belvárosból kivesztek a legyek.
Az autóbuszok sem bírják már sokáig.
Érzed-e az égett gumi szagát,
az üveg szagát érzed-e?
Hajnalban jöttem vissza a csalán közül,
egy közvécé előcsarnokában találkoztam
a bal latorral és egy harmatcseppet
tettem kitárt tenyerébe.
Itt nincsen harmat és legyek sincsenek,
és én úgy szerettem akkor a várost,
kinyitottam volna az összes vízcsapot,
mossa, mossa, mossa át.
Az üveg szagát érzed-e?*

H a t á r

*Nyílt mezőben az a vonal, az a hosszú heg
[a homlokon –
attól kezdve vagyok magammal csupán csak
[távoli rokon,
de visszajárok ahhoz a kései kamaszhoz ott,
ki menlevelet nem kért és végképp nem kapott,
a megszokott bajt viszont bírja boldogan,
dolgozik, vodkázik, két gyereke fogan.
Nem hazudik, csak tűr, nem válaszol, csak kérdez,
nem sokat tud, de hiszi, az egy életre elég lesz,
nem valcol, helyt ül, nem ismer más vidéket,
nem csábítja át hozzám semmilyen ígéret,
nem vigyáz magára, nem is fél, de hallgat,
úgy tudja, megmarad mindig fiatalnak.
Vénülök magamnak én itt, homálylón látom,
kacagva üzen át másom tizenhét éven, határon,
és agyonlőni nincs erőm, fegyverem.
Jól állna pedig neki, hogy poros köveken
a piros vére hősen, ismerősen elcsorog,
és ölben viszik haza bátor asszonyok.
Nem békülök veled, mert emlékszem rád, kölok,
helyettem játszod, hogy az ifjúság holtában örök,
nélkülem vagy, s én nélküled, egyedül élek,
szövetségben sem sikerült a kölcsönös merénylet.
Ne szólj, mert felkacagnék, de mégse hallgass,
maradj magadnak, maradj forradalmas.*

A k o n o k c é d a ,

AVAGY

A ZUGLÓI BALLADA

*A kétarcú Ilka utca sarkán,
már kint a Thökölynél
rám szólt egy nő: te drága!
„Új vagyok én itt s halvány,
de, szépem, mégse kímélj,
tudom, mindennek van ára,
kitanított a Balkán,
elmennék én is annyiér’
bő bálba, szűk szobára”,
‘84-ben mondtam ezt én, a jövevény,
egy ismeretlen válság kellő közepén.
De mozdított sorsomon a jó Úr,
bár nem fennebb, csak tovább,
ingyen bújtam a „Lizsét”,
ott ugyanaz a nő fordult,
s rá lenge lengyel, cseh szlovák,
a víg vendég végvidék,
és pár rendőr is orvul,
mint akinek jár a sáp,
parancsra tudja, mi a szép.
‘87 volt talán, én pedig már honos –
mi másnak jó, nekem félig se rossz.*

*Közel laktunk a Hősök teréhez,
papucsban járhattunk tüntetésre,
közben megstíroltuk azt a nőt,
megittunk néhány „Ezeréves
Magyarország emléke”
nagyfröccsöt még előbb –*

*szomjas volt mindenki, nem éhes:
a szabadságra – feltéve, remélve,
a bilincsvasra találunk vevőt.
'90-ben a gyerek azzal ment haza:
kussoljunk, neki van mégis igaza.
Pár évemet most lecsalnám –
de a hazugság mit ér,
bár abból éltünk s nem hiába? –
utánunk bezárul és csalfán
puszta lesz a hősi tér,
mikéntha visszavárna –
s az Ilka utca sarkán,
már kint a Thökölynél
rám szól egy nő: te drága!*

A hídon, '84-ben

Megálltam minden reggel a hídon.
Mocskosan, meghatóan zajlott alattam a Duna.
Arra folyt, amerről érkeztem, de nem az én földemre,
és hontalanul, honfosztottan álltam a hazámban,
akármelyik hajnali hídon, egyedül.
Ahonnan ő jött, ott még sose jártam,
ismertem mégis hordalékát, felszíni uszadékát,
az ihlető dinnyehéjat, azon egy költő fogának nyomát,
elsüllyedt hajók reményként felbukó roncsait.
Reggelente annyi volt belőle az enyém,
amennyit egyszerre láttam, akár a mindenségből,
az a kurta szakasz, az az Országházzal, a Várral
s az emlékeikkel díszített természet,
vagy annak káprázata csupán, Isten lemetszett gyűrűs ujja.
Nekem talán mégis az örök folyam volt abban az időben,
és naponta elveszített tulajdonom ugyanakkor,
kicsiny kis Európából amennyi a szemembe fért.
És valahányszor lehunytam a szemem
a portól, a hamutól, a fáradtságtól, az emlékezéstől,
hatalmasabb semmibe tűnt a világ és vele én, mint
[a létező.

Néztem mégis az egyetlen Dunát szakadatlan.
Többen sírtak előttem a partján, mint a Babilonnal,
és többen döngölték táncban a porondját,
mint ahány őst magamnak elképzélhetek.
Azt hittem vagy csak gondoltam ott,
annyi vagyok, amennyit a Dunából látni tudhatok:
hatalmas vagyok és talán szennyes is,
helyhez nem köthető, elfolyik az életem.
Elég lesz-e én itt magyarnak, magamnak,
vagy föntebbről és alább sodor az áradat,
a székelyektől, sváboktól örökölt természetem,

*nem csak a vérem, mintha a Duna volna?
Fösvényen számoltam: boldogabban fullnék-e ide,
mint más vizekbe, ha a királyok útjába esek,
iszapos kincsek, kőszén, rozsdás vasak közé?
Mit találhatok a mélyben? Mi van a vizek,
a dolgok alján, és több-e az,
mint amit magamba szállva kikotorhatok,
rábízik aztán a piszkos árra, papírhajókon?
Jut elég időm ehhez, vagy elúszik az is a hullámokon? –
s utánam mások, újabb bámuló érkezik a hegyekből,
hogyan az is tovatűnjön, és még arcom mását
sem láthatja a vízi tükörben, vigaszul
a vidám képek között, mik úgy foszlanak el,
akár a jajkiáltások, az ünnepi hurrák,
a „magyar, oláh, szláv bánat”, a szerelmes szavak
és maguk a szerelmesek a szélben.
Ilyen távoli gondolatok kísértettek reggelente a hídon,
mielőtt a napi robot helyére mentem,
hogyan megkeressem a kenyereket,
és talán egy apró csónak árát azon felül.
Megettem mára a kenyereket javát,
és nincsen egy sajkám, pedig abban egyedül magamat,
romló testem erejét érezném igazán evezéskor,
a szentelt vizet verve két falapáttal, fohászva közben:
fogható tárgyakat adj, Istenem, ne képzeteket! –
és vígan köpködhethék a Dunába.*

A híd on, 01 - ben

*Letöltöttem internetről a Dunát: meglehetősen.
Tegnap egy ukrán hajóssal söröztem a partján,
szerinte olyan, mint a Volga. Egy angolnak Temze lehet,
a Kalahári sivatagban meg nincsen.
Az Amazonason evezőkvékerrel még nem beszéltem.
De elveszik ezek tőlem szavanként a folyómat?
Igaz, én is a Rio Grande del Norte mentén
képzelttem el az életemet, csak mert szép a neve.
Az életemnek és a folyónak is gyönyörű neve volt,
amikor még neveket adtam magamnak.
Én voltam egyszer a Dél Keresztje.
Északi folyót jelent az a messzi tündérkedés, semmi többet –
tudom, mert megtanultam azóta Keleten,
hogymindennek más a neve, csak a káprázatoknak
[ugyanaz.*

*Engem is másként hívtak egy ideig, Dél-keletnek talán.
De voltam hegy, város, patak, és voltam ártatlan is,
közben meg ijedt pali a kihallgatásokon.
Ha Dunának szólítanak akkor, visszaiütök.
És mégis, mi lett velem a vallatók nélkül, a kétes
[nyugalomban,
ha már a Rio Grande is víz csak, sőt határfolyó nekem,
akár az Ipoly, vagy az örvényes szóban forgó Duna?
Olyan szemű emberek isznak belőle, mint az unokáim,
ám azoknak nincs szükségük ruhára, és ha felöltöznek,
csakis fehér zsávoly öltönybe, lakkcipőbe,
tele arannyal a fegyveres kezük, a büszke nyakuk,
a nők pedig meztelenül, ékszer nélkül az igaziak ott is.
Én is csórén engedem ki lemenőimet a folyópartra,
és ők ugyanúgy izzadnak, már-már szófogadóan,
mint az egyetlen földgömb másik felének bennszülöttei.*

*De olyankor, ha megnyalom kezüket, és érzem verejtékük
[ízét,
sókként, szavanként, az összes igékkel együtt,
nem a földre, csak rájuk gondolok, és a vizekre.
Gondolataim ijesztgetnek azzal, hogy talán jóslatok.
Ittunk erre egyet az ukránnal vagy az angollal, már nem
[is tudom.*

*Nekik is voltak madárlátta gyerekeik.
A Volga jobb, mert selymesebb, mondta egyikük.
A Temzén viszont királyi flotta jár, mondta a másik.
Harmadiknak pedig csak én voltam jelen.
Nem mentem ezekkel a hajósokkal semmire, sehová,
ők pedig itt kedélyesen iszogattak velem,
mintha nagyobb világot jártak volna be, mint a létező.
Ezt a várost azért ma még úgy hívják, Budapest.
Ezt a személynevet adtam meg nekik, ha mégis levelet
[akarnak írni.
Vagy: euroweb. hu. csiki. Semmi több.*

A szótolvaj

*Loptam én ezt a szót is, a legelsőt – hogy „loptam” –
anyámtól, ő más nyelvből fordította, és soha nem értette*

[igazán,

*a másodikat – hogy „én” – a szótárból, a szavak
beszakadt fedelű mauzóleumából – kimentettem kimondva –,
és akár bice-bóca bölcs tanítványa, ki tanult hite szerint
haldokló mesterének ajkára hajol, remélve,
hogy utolsó leheletével együtt a tudást,
a lelket ragadja el tőle a búcsúcsókban,
megvolt már első mondatom: „Loptam én ezt a szót is...”
Úgy lesek barátra, ellenőrre, úgy futok tőlük,
mint kenyértolvaj, úgy rejtezem, és persze mosolygok tele*

[szájjal.

*Tündöklő szitkokat és magán-Bibliákat
szereztem így kék körmű téglarakóktól,
itkányos főkönyvelőktől, kimarjult földművelőktől,
de még informatikusoktól, régholt fejedelmektől,
a torkomban matató sebésztől is, bárkitől,
ha szóba ereszkedett velem vagy átkozott.*

Hallgattam vagy történeteket meséltem szaporán egyikről

[a másiknak,

*és loptam, raboltam, sikkasztottam közben,
nem feleltem sértésre, hízelkedésre, unszolásra, parancsra sem,
álltam katafalknál, akár takaréktűzhelynél,
konyhaasztalnál, mint ravatalnál, és trancsíroztam,
kevertem,*

*suntam némán, boldogan, ha megkaptam a szót,
és apjukként unhattak a beszélők, a nők, főként a nők,
némaságot testesülten látva s hangomat tovaszálltan,
tehát újra „loptam én”,*

*és önzőn nyomban feledtem arcával együtt azt,
aki mondta, csakhogy enyém lehessen, csak enyém a szó,*

*mintha nem használta volna reggelig, halálig senki más,
az sem, akiből kibukott öntudatlanul, aki fájdalomában,
ijedtében, kéjében ugyanazt a hangsort kiáltotta el,
aki halk csettintéssel a kései ebéd után új szót talált fel,
aki idézett – a facérek, a bölcselők, a családapák,
a pompásak és nevetségesek, és köztük én, a vékony szólopó,
a szándékosan felejtő, a rajtuk élőködő, gyarapodó,
aki egyetlen szót nem bírt kitalálni,
de kettőt összeereszteni már tud.
Összeereszteni, mint katonaláda két oldalát az asztalos.
Az első kettő: „Loptam én...”*

AHOGY A DOLGOK
TÖRTÉNNI KEZDENEK

2003. FEBRUÁR 19-RE VIRRADÓRA

A s z í v

*Az egészséges közöny. A természetes. Hogy még csak ne is
[érezd.*

Az öregujjadat, a nemzetedet sem. Az életmentő.

Ne verje fel a vérnyomást idegen vélemény, bárha igaz.

Működjenek szerveid öntudatlan, amilyenek.

*Megszoktuk ezen a vidéken, hogy csak akkor fogjuk fel: élünk,
ha zaklat saját életünk és egy más tekintet.*

*Ittasan beszélünk. Szeretjük a borkorcsolyát, a disznópörccöt,
a lázat, a hevületet, mint egyetlen tulajdonunkat.*

Most az elvonás görcsös tünetei jönnek.

Nem bírunk, mert nem akarunk csihadni,

félünk, hogy a nyugalom halál, noha boldog lehetne, mint

[maga a vágy.

Nem tudjuk, hol az, mert hiszen mindig testközel, odaát,

[idebenn.

*Göggel félve viseljük, keressük, eleve elrendelt forradalmakban,
tüchtig berendezett légerekben,*

kihívjuk, tudva, hogy vesztés csatába kezdünk,

és élvezzük a vereség mámoros előérzetét, az olcsó drogot,

nekimegyünk a szögesdrót-kerítésnek, a folyónak.

Ki pedig pusztulásáért szenvedve nem küzd: nekünk idegen.

Mikéntha nem látná önnön értelmét, a végét,

kihűlt a hagyománya, lávakövön lépdel.

*Nekünk van vérontó késünk az agyagos gumicsizma-szárban,
ő értetlenül figyel a mozdulatot.*

Neki kockás flanell-inge van, mi értetlenül figyeljük,

hogy nem szívünk felé mozdul,

a kibontott disznó fényen hűlő zsigereire mered.

Mindig a szívünk, az ökölnyi nyers hús, a vulkán tetején,

vagy a családi ház udvarán! Ahogyan mondjuk.

Ahogy kezünkben visszük, mutogatjuk, át a városon.

*Azt mondom ma éjjel, egyedül: ne figyelj rá.
Mondom, hagyd a szíved odahullni. Békés éjszaka van.
Nem kirabolni akarnak azok a csúnya, késes fiatalok a kocsmá
[előtt.*

*Légy közönyös. Maradj magadnak.
Ne legyél senki azért, csak bátor, csak másmagad.
Ne védekezz, hanem érts. Mások dolga a többi.
Lehet, hogy fiaid azok.*

A v á g y

*Tavasza lesz, mert egy öreg ember énekelt. Nem én voltam az.
Éjszaka volt, egyetlen csillag látszott és sok fényes felirat.
Előttem ment a fagyos járdán, szállt belőle a hang, a pára.
Egy öreg ember volt csak, józanul, vászoncipősen a hóban,
aki megelégette a telet, a sötétséget, és azzal áltatta magát*

*[énekeltében,
hogy megéri a reggelt, a jégzajlást, a szabad halászatot
[a folyón.*

Ilyen emberhez szólni sem lehet.

A n é v

*Mióta nálunk nincsen munkás,
munkásosztály meg még annyira se,
mióta tagadva felejtjük a szót is,
a „fizikai dolgozók „ a járóbeteg osztály fehér
nyilvántartójába járnak megérdeklődni,
kicsodák is ők, és tüdőgyulladásuk van-e.
Kihordják azt lábon. Közben
nagy vasakat raknak fel nagy teherkocsikra.
A gyárudvaron akkor éppen sárgul a fű.
Ennyi az egész.*

A r ö g

Tetszetős ízéket, igéket mondtak tegnap nekem

[a nagyteremben.

*Elhittem szinte. De aztán a fényes parkettán,
lábamnál megpillantottam egy kis rögöt.*

Enyém vagy, mondtam neki, mert minden az enyém..

Felvettem és megettem.

*Ha föld, ha kutyaszar: hidd el,
mondtam magamnak, de ne szólj,
hogyan olyan az íze, mint neked.*

A hely

*Kimentem tegnap célba löni.
Nagyon hosszú volt előttem a mező,
nagyon sárga volt rajta a gyepe.
Morzsalékos barna göröngyök voltak közte,
kétfelén téglafalak.
Istenre gondoltam egy pillanatig.
Tudjátok, ő a tízes kör. Az a fekete pont,
ami köré hullámgyűrűket szoktunk rajzolni
De aztán a földbe lőttem, a fűbe,
és azt eltaláltam.
Lehet, hogy ott rejtezett.*

A b o l t

Csemegekereskedés. Elemcsere. Cseremele. Hat

[raklap.

*A testes nő néz, a bor pimpósodik,
álmodja egyik a másikat,
egyikük sem tudja, hogy mi végre,
hogy létezhetne máshol, más palackban, hogyan,
csak elvannak maguknak.*

*A bornak vörös eres tülökorra lehetne,
a nőnek bukéja. Mindkettőt ívegen át nézem.*

Vigyázz, mondom magamnak a világos kirakat

[előtt,

*ha most bemész ebbe a zöld bádóg-szobába,
száz narancs és mázsa krumpli közé, az ő helyükre:
feleségül veszed valamelyiket,
aztán bámulva bánhatod, amíg még tart az életed.
Szalámi. Esetleg pityóka.*

A l á n y o k

*Tündéreim, öröms reggelek jönnek,
egyetlen vágyat nem hagytok magatok után,
csírátlánítva süt fel majd a nap,
csak éppen hihetetlenül, nélkületek.
Aztán pedig dolgozni kell, vagyis felejteni.
Mintha nem láttam, nem műveltem volna
testtájitokat, a vér bokrait fakasztva égig.
Ezeket a teljes Itáliákat mintha
nem jártam volna he minden ízükben,
hanem csak sivár járókelő lennék, kutyasétáltató,
és hagynám, süssön telibe a hajnali fény.
Ti pedig alusztok, egymást ölelitek legalább
a nyirkos, meleg dunna alatt,
ti kedves dögök, velem teljesek.*

A h a d

*Emberöltő. Húsz év, egy óra.
Kitör a gőg, a háború. Elérkezik a perc.
Feltarajlik a frusztráció, odamos,
arra az idegen vidékre, kék hegyek közé,
ott basszuk majd a családanyákat
a gyújtóbombák fényénél, ahonnan
[elmenekültünk.
Hátunkra omlik a nádfal, a vályog,
a karonülő leányka meg visít.
Egyebek is történnek talán.
Megtörténhetünk mi magunk,
elmondhatatlanul.
Azt üzenem hát már virradóra,
vond ki hadadat, faszodat arról a tájról,
hagyd szabadon lüktetni a bíbor pinát,
éppen rád vágyakozva, kisfiam.*

A z é v

*Csitulj el végre, most, hirtelen,
nem élhetsz ilyen túlérzékenyen,
ezt mondta féltő igazgatóm.*

*Mi vagy te, fotópapír az előhívóban
vörös fénynél, amikor felgyűjtják a fehéret,
vagy rád nyitják az ajtót?*

Lehetnél? Lenni akarnál? Bírnád?

Nahát! Nyílik az ajtó.

*Kimentem akkor, húsz évvel ezelőtt
a napsütésbe, az üvegpalota elé,
és olyan fekete lettem egyszeriben,
mint voltam éjszaka, egy nappal előbb
a házastársi ágyban, fal felől.*

Feketének éreztem magam. De talán réginek.

Nem éreztem semmi egyebet. Helye se volt.

Fekete voltam. Azt hittem, ez jó vagy

[másvalami.

*Ezek meg csak néztek és járkáltak
óriási retikulökkel.*

Mintha emberek lettek volna.

A b á t o r s á g

*Nézzed! Ne hagyd! A tieid.
Azért lövöm le az őzsutát, mert ha így
meg nem állítom, soha nem látom igazán,
mondta egyszer a vadász.
És ez a süldő cigány kurva,
amikor franciázásra hív be a kapualjba,
és úgy bújik hozzád közben, akár az unokád,
amikor odahajtja setét fejét a kabátodra,
nyála rácsorog, odafagy ingyen, ez nem a tied?
Csak nem mersz elmenni vele, sem látni
[igazán.*

A h é z a g

*Tegnap ateista próbáltam lenni.
Ma istenhívő akarok lenni.
Nincs különbség, csak egy éjszaka,
csak egy véres Jézus. Csak én.
Csak én magam. Magamban.
Másutt hol lehetne?*

A p r o l ó g

*A séta véget ért, hasznát más nem látja,
egy disznóm sincs, hát egynek sincs pajtája,
de virrad, süt a nap, noha azt se látom,
kacagok magamon, mint kényszerű páron,
fejem majd' leesik, akkorát bölintok:
éltesse el máig Isten Balassi Bálintot.*

É b r e d é s

*Most azt a szemernyi fényt köszöntöm,
mi a függöny résen át szemembe szűr,
hagyom, hogy fájjon boldogan.
Kezemet nézem, mint ki rátalált, felismeri,
használni fogja, szerszámaként,
botot, női mellet markol meg vele.
Hallom a mozdulatot, hallom, hogy élek,
szemem szolgája, ínyemé,
és amint az első szót kimondom,
felejtem múltam általa.*

Ó

(Á LA MOZART)

*Voltam én már máig annyiféle,
jogom van végre más reményre,
fordultam árnyékra, fényre,
mint a mohó tűz bibéje,
árnyam néztem, hogy elér-e,
s ki vagyok? Netán megérte?
Öröm-e vagy bú a béke,
érte vagyok – és mi végre?
Jaj, miért, és jaj, miért ne?
Magam ellen, magam perében
tanúként már annyit beszéltem,
nem lesz ezután semmiképpen
védelmemre annyi érdem,
hogy gyanú árnyéka ne érjen.
Sugalltam feketén fehéren,
ne féltsetek, de hagyjatok félnem,
nem gátol vád, sem szemérem,
nagyobb leszek a porban térden
Rovom ezeketa rövid sorokat,
mindenik géppuska-sorozat,
végüknél végem, annyit érek.
Legyél tőlük nálam boldogabb,
kacagd a búmat szabadon s a véget,
tudod te, mit ér egy gondolat,
kinek kezén, lelkén az ítélet.
Maradj magadnak, kérlek,
mint őszi, hosszú hangulat.
Voltam én már máig annyiféle
magam ellen, magam perében,
jogom van végre más reményre,
hogy gyanú árnyéka ne érjen,*

*kacagd a búmat szabadon s a véget,
legyél tőlük nálam boldogabb,
sugalltam feketén fehérén,
tudod te, mit ér egy gondolat,
kinek kezén, lelkén az ítélet,
nagyobb leszek a porban térden.*

Mert milyen költő vagyok én?

*Nem leszek jobb költő attól, hogy kurátor leszek vagy kurafi,
hogy elnökségi tag leszek, hogy akadémikus leszek, hogy
leszek...*

*Átnéztem tegnap a ruhatáramat. Nincs divatos fekete ingem.
Nincs közérdekű mondanivalóm. Én mindig fontos ügyről
beszélék: magamról.*

*Olcsó ingben járok, kitaposott cipőben, a többiekkel együtt, egy
helyen szidom a szidnivalókat, nem bánom a bännivalókat, és
otthon, egyedül elsíratom a
véleményemet.*

*Attól meg végképp nem leszek jobb költő, ha beszélek róla.
Legfeljebb, ha nem írok verseket. Úgy lehetek még ígéret, és
lesz, aki bánja, lesz, aki szid, lesz, aki gyászol. Átéreznék
viszont valamit a tompaságon. Az jó lesz nekik és közérdekű.
Csók.*